

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Akreditācija vispārējā izglītībā: izstrādātais MK noteikumu projekts

Vadītāja Inita Juhņēviča

Rīga, 11.03.2020.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Kādas pārmaiņas un kādēļ tiek veiktas izglītības kvalitātes vērtēšanā?

Plānots, ka sākot ar 2020.gada 1.septembri, sāk ieviest kvalitātes vadības sistēmu izglītībā.

Tās pamatā ir trīs komponentes: izglītības iestādes iekšējā vērtēšana, izglītības iestādes ārējā vērtēšana (akreditācija) un izglītības kvalitātes monitoringa sistēma, tai skaitā risku pārvaldības sistēma.

Lai varētu īstenot plānoto akreditācijas pieejas maiņu, IKVD šajā gadā nodrošina valsts finansētus kursus visiem vispārējo izglītības iestāžu vadītājiem un pašvaldību / novadu izglītības speciālistiem.

Atbilstoši Skola2030 jaunā satura ieviešanas principiem, izglītības iestāžu darbība ir decentralizēta, tiek palielināta dibinātāja atbildība par izglītības kvalitāti un palielinās skolas kā mācīšanās organizācijas atbildība par mērķu sasniegšanu, kvalitatīvu izglītību, iekļaujošu vidi un efektīvu pārvaldību.

Lai sekmētu jaunā satura ieviešanu un ņemot vērā jauno pieeju akreditācijai, Izglītības kvalitātes valsts dienestā tiek pilnveidota, pielāgota un dažādota izglītības iestāžu pārbaucēju sistēma.

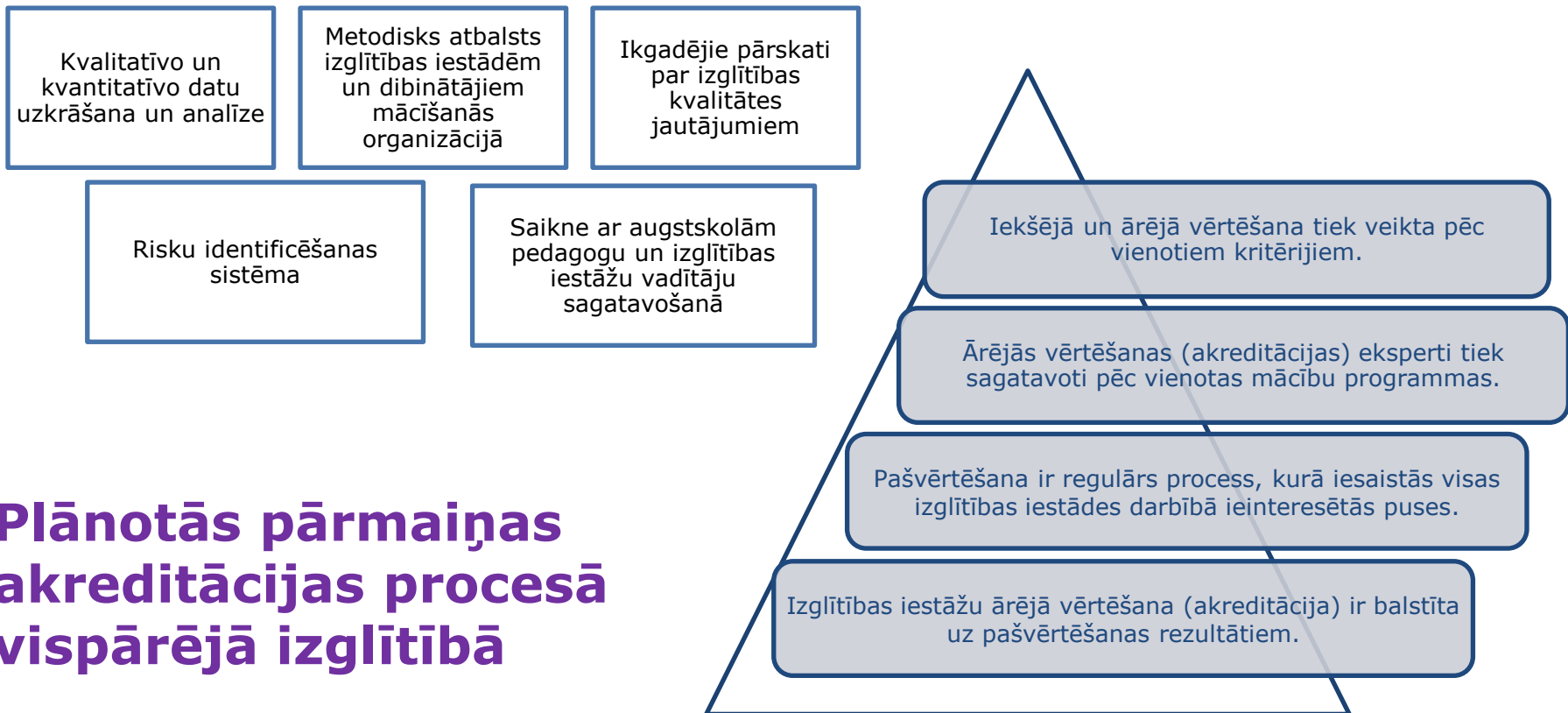
Ar jauno akreditācijas kārtību tiek mazināts birokrātiskais slogs un izmaksas izglītības iestādēm un to dibinātājiem.

Tiek pilnveidots un vienādots akreditācijas ekspertu darbs. (atlase, sagatavošana, akreditācijas komisijas ziņojums un rekomendācijas u.c.)

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

ESOŠAIS AKREDITĀCIJAS PROCESS

**Plānotās pārmaiņas
akreditācijas procesā
vispārējā izglītībā**

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

OECD, EK UN IZM audita rekomendācijas

OECD – apsvērt IKVD lomas palielināšanu, lai atbalstītu pašvaldības un izglītības iestādes ar mazu kapacitāti

EK – nepieciešams dažādot kvalitātes vērtēšanas un pārbažu veidus

IZM iekšējais audits – nepieciešams pilnveidot ekspertu atlasi un sniegumu

OECD, EK, IZM iekšējais audits – nepieciešams izveidot risku pārvaldības sistēmu izglītībā jeb agrīnās brīdināšanas sistēmu

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

MK noteikumu projekts par akreditāciju

Akreditācija kā izglītības iestādes kvalitātes vadības sistēmas komponente

- Izglītības iestādes nolikums.
- Pašnovērtējuma ziņojums.
- Izglītības iestādes pedagogu izglītība, profesionālās kvalifikācijas un profesionālās kompetences pilnveide.
- Dati par izglītības iestādes pedagogiem un tehnisko personālu no Sodu reģistra.
- Izglītojamo skaits akreditācijai pieteiktajā izglītības programmā.
- Neattaisnoto mācību kavējumu uzskaitē un rīcība to novēršanai.
- Izglītības programmas un mācību plāna, mācību priekšmetu stundu un nodarbību grafiks.
- Izglītības iestādes pedagogu tarifācija.

1. Izglītības iestādes pašvērtēšanas process. (iekšējā vērtēšana)
2. Izglītības iestādes akreditācija. (ārējā vērtēšana / akreditācija)
3. Izglītības kvalitātes monitoringa sistēma un risku identificēšanas sistēma (VIIS).

- Komponents «Kvalitatīvas mācības»:**
- Mācīšana un mācīšanās», tai skaitā «Personalizēts atbalsts izglītojamajiem»
 - «Skolotāju profesionālā kapacitāte»
 - «Izglītības programmu īstenošana»
- Komponents «Iekļaujoša vide»:**
- «Pieejamība»
 - «Drošība un psiholoģiskā labklājība»
 - «Infrastruktūra un resursi»

Izglītības
pieejamība
un kvalitatīva
izglītība

Pierādījumos
balstīta
darbība

Izvērtējums,
nodrošinot
tiesiskumu

Sasniegtie
rezultāti

- Komponents «Atbilstība mērķiem»:**
- «Kompetences un sasniegumi»
 - «Izglītības turpināšana un nodarbinātība»
 - «Vienlīdzība un iekļaušana»

Īstenošanas
efektivitāte

- Komponents «Laba pārvaldība»:**
- «Finanšu un administratīvā efektivitāte»
 - «Vadības profesionālā darbība»
 - «Atbalsts un sadarbība»

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

MK noteikumu projekts par akreditāciju - izglītības iestādes akreditācija

Pašlaik spēkā esošā kārtība

- Tiek akreditētas vispārējās, profesionālās, profesionālās ievirzes un profesionālās pilnveides un profesionālās tālākizglītības iestādes.
- Akreditācija veicama piecu gadu laikā no izglītības iestādes darbības uzsākšanas dienas.
- Izglītības iestādes, kuras īsteno pamata un vidējās pakāpes izglītības programmas, tiek akreditētas uz 6 gadiem, ja:
 - Vispārējā, profesionālajā izglītībā – visi vērtējumi novērtēti vismaz ar vērtējumu «pietiekami»
 - Profesionālās ievirzes izglītībā – kritēriji «mācīšanas kvalitāte» un «iekārtas un materiāltehniskie resursi» – vērtējums «labi», pārējos kritērijos vērtējums vismaz «pietiekami»

Piedāvātās izmaiņas

- Izglītības iestāde tiek akreditēta **cikliski reizi 6 gados**, ja tajā tiek īstenota vismaz viena akreditēta izglītības programma.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

MK noteikumu projekts par akreditāciju - izglītības programmu akreditācija

Pašlaik spēkā esošā kārtība

- Akreditācija:
 - izglītības programmas īstenošanas kvalitātes novērtēšanas process.
 - tiesību iegūšana izglītības iestādei vai eksaminācijas centram izsniegt valsts atzītu izglītības dokumentu par konkrētai izglītības programmai atbilstošas izglītības ieguvi.
- Akreditācija var būt:
 - Kārtējā (**reizi 6 vai 2 gados**)
 - Ārkārtas (**var ierosināt dibinātājs vai IZM**)
- Akreditāciju izglītības programmai var piešķirt:
 - uz 6 gadiem
 - **uz 2 gadiem**
 - neakreditēt

Piedāvātās izmaiņas

- Akreditācija:
 - izglītības programmas īstenošanas kvalitātes novērtēšanas process.
 - tiesību iegūšana izglītības iestādei vai eksaminācijas centram izsniegt valsts atzītu izglītības dokumentu par konkrētai izglītības programmai atbilstošas izglītības ieguvi.
- Akreditācija var būt:
 - Kārtējā (**reizi 6 gados**)
 - Ārkārtas – **akreditācija, komponenta akreditācija vai apakškomponentu akreditācija (var ierosināt: (i) dibinātājs un (ii) IZM un (iii) IKVD)**
- Akreditāciju izglītības programmai var piešķirt:
 - uz 6 gadiem
 - **uz 6 gadiem ar nosacījumu uz 2 gadiem kritērijos, kuros saņemts vērtējums «pietiekami» trūkumu novēršanai**
 - neakreditēt

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

MK noteikumu projekts par akreditāciju - ārkārtas izglītības programmu akreditācija

Akreditācija

- Ja tiek konstatēti būtiski trūkumi izglītības programmas īstenošanā trīs komponentos.
- Ja pārbaude par ieteikumu ieviešanu pēc akreditācijas uz 6 gadiem ar nosacījumu uz 2 gadiem noslēdzas, un tajā ir konstatēts, ka ieteikumi nav ieviesti.
- Atkārtoti pēc lēmuma par atteikumu akreditēt izglītības programmu, bet ne ātrāk kā pēc 3 mēnešiem.

Komponenta akreditācija

- Ja tiek konstatēti būtiski trūkumi izglītības programmas īstenošanā vienā līdz divos komponentos.
- Ja pārbaude par ieteikumu ieviešanu pēc akreditācijas uz 6 gadiem ar nosacījumu uz 2 gadiem noslēdzas, un tajā ir konstatēts, ka ieteikumi nav ieviesti.

Apakškomponentu akreditācija

- Ja tiek konstatēti būtiski trūkumi izglītības programmas īstenošanā vienā vai vairākos no kāda komponenta apakškritērijiem.
- Ja pārbaude par ieteikumu ieviešanu pēc akreditācijas uz 6 gadiem ar nosacījumu uz 2 gadiem noslēdzas, un tajā ir konstatēts, ka ieteikumi nav ieviesti.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

MK noteikumu projekts par akreditāciju - izglītības programmu akreditācijas vērtēšanas līmeņi

I līmenis – nepietiekami (neatbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un/vai izglītības programmas īstenošana tiek veikta neapmierinošā līmenī)

II līmenis – pietiekami (atbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Izglītības programmas īstenošana tiek veikta, izpildot galvenās pamatprasības, tomēr tās īstenošanā novērojami būtiski trūkumi trīs komponentos, kuri traucē II sasniegt izvirzītos mērķus; skaitliski starp 31% un 50%)

III līmenis – labi (atbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Izglītības programmas īstenošana tiek veikta gandrīz optimāli, tās darbībā pārsvarā ir pozitīvās puses, tomēr iestādes darbībā vienā līdz divos komponentos ir nepieciešams veikt nozīmīgus uzlabojumus, lai II sasniegtu izvirzītos mērķus; skaitliski starp 51% un 70%)

IV līmenis – ļoti labi (atbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Izglītības programmas īstenošana tiek veikta optimālā līmenī, un tās darbībā ir redzami maznozīmīgi trūkumi ne vairāk kā četros apakškomponentos, kurus iespējams efektīvi pilnveidot un novērst, lai II sasniegtu izvirzītos mērķus; skaitliski starp 71% un 90%)

V līmenis – izcili (atbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Izglītības programmas īstenošana tiek veikta inovatīvi, iekļaujot jaunākās pedagoģijas zinātnes atziņas un pētījumu rezultātus, vai arī izvirzītās prasības tiek izpildītas vai pārsniegtas, skaitliski starp 91% un 100%)

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Kritēriji, kuri tiek ņemti vērā, piešķirot finansējumu vispārējās vidējās izglītības programmās (MK noteikumi 583)

Pašlaik spēkā esošā kārtība

*Vērtējums nav zemāks par
«labi»:*

- Mācību saturs
- Mācīšanas kvalitāte
- Atbalsts mācību darba
diferenciācijai
- Iekārtas un materiāltehniskie
resursi
- Fiziskā vide

Piedāvātās izmaiņas

Vērtējums nav zemāks par «labi»

- Kompetences un sasniegumi
- Izglītības turpināšana un nodarbinātība
- Vienlīdzība un iekļaušana
- Skolotāju profesionālā kapacitāte
- Drošība un psiholoģiskā labklājība
- Infrastruktūra un resursi

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

MK noteikumu projekts par akreditāciju - pašnovērtējuma ziņojums

Pašlaik spēkā esošā kārtība

- Nepieciešams publiskot visu ziņojumu un iekšējās vērtēšanas rezultātus.
- Katru gadu līdz 1.septembrim tiek aktualizēts noteiktā apjomā. 3 gadu laikā tiek aktualizēts pilnībā.

Piedāvātās izmaiņas

- Pašnovērtējuma ziņojuma pilnā redakcija tiek augšupielādēta IKVD e-platformā, tā ir pieejama dibinātājam un IKVD, tas ir izglītības iestādes darba dokuments, kurā tiek padziļināti analizēti un atspoguļoti iestādes darba sasniegumi kvantitatīvi un kvalitatīvi.
- Katru gadu līdz 1.septembrim pašnovērtējuma ziņojumā tiek aktualizēta vispārīgā informācija, kā arī tā informācija, kura atklāj izglītības iestādes darba prioritātes un sasniegtos rezultātus.
- Nepieciešams publiskot:
 - Izglītības iestādes misiju, vīziju, vērtības cilvēkcentrētā veidā.
 - Vispārīgo informāciju par izglītības iestādi (izglītojamo skaits, īstenojamās izglītības programmas, vispārējā izglītībā piedāvātie «grozi», pedagogu un atbalsta personāla nodrošinājums un pieejamība)
 - Pašnovērtējuma ziņojumā norādītās katra apakškomponenta stiprās puses.
 - Pašnovērtējuma ziņojuma pārskata periodā lielākie īstenotie projekti, to īsa anotācija un sasniedzamie rezultāti.
 - Institūcijas, ar kurām noslēgti sadarbības līgumi izglītības programmu īstenošanai.
 - Audzināšanas darba prioritātes trīs gadiem.
 - Cita būtiska informācija, kuru izglītības iestāde vēlas publiskot.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

MK noteikumu projekts - izglītības iestādes vadītāja vērtēšana

Pašlaik spēkā esošā kārtība

- Tiek īstenota NEVIS sistēmā.
- Dibinātājs veic izglītības iestādes vadītāja vērtēšanu ne retāk kā reizi 2 gados, izmantojot NEVIS sistēmu.
- Ārējā vērtēšana notiek reizi 6 gados kopā ar akreditāciju.
- Jauna vadītāja vērtēšana 2 gadu laikā.
- Ārkārtas vadītāja vērtēšana, ja to pieprasa dibinātājs vai IZM.

Piedāvātās izmaiņas

- Tiek īstenota kā daļa no pašnovērtējuma ziņojuma pie apakškomponentiem «Finanšu un administratīvā efektivitāte» un «Vadības profesionālā darbība».
- Dibinātājs veic izglītības iestādes vadītāja vērtēšanu ne retāk kā reizi 2 gados dibinātāja noteiktajā kārtībā, izmantojot tos pašus divus apakškomponentus kā vērtēšanas kritērijus.
- Dibinātājs nosaka vēl vienu apakškomponentu, pēc kura tiek vērtēta iestādes vadītāja profesionālā darbība konkrētajā mācību gadā atbilstoši dibinātāja redzējumam/darbības prioritātēm.
- Ārējā vērtēšana notiek reizi 6 gados kopā ar akreditāciju, tajā ir pieejami pēdējās dibinātāja vērtēšanas rezultāti un pašnovērtējuma ziņojums.
- Jauna vadītāja vērtēšana 2 gadu laikā.
- Ārkārtas vadītāja vērtēšana, ja to pieprasa dibinātājs vai IZM.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

MK noteikumu projekts – dibinātāja atbildība

Pašlaik spēkā esošā kārtība

- Saskaņo pašnovērtējuma ziņojumu pirms akreditācijas.
- Nodrošina atbalstu izglītības iestāžu akreditācijā konstatēto nepieciešamo uzlabojumu veikšanai.
- Iesniedz rīcības plānu akreditācijas ekspertu komisijas ziņojumā norādīto nepilnību novēršanai un ieteikumu ieviešanai.
- Veic izglītības iestādes vadītāja vērtēšanu ne retāk kā reizi 2 gados NEVIS sistēmā.
- Iesniedz rīcības plānu izglītības iestādes vadītāja profesionālās darbības uzlabošanai.

Piedāvātās izmaiņas

- Saskaņo izglītības iestādes pašnovērtējuma ziņojumu pirms akreditācijas.
- Pārrauga izglītības iestāžu darbības tiesiskumu.
- Atbild par izglītības programmu īstenošanas nodrošinājumu, tai skaitā sniedz metodisku atbalstu izglītības satura ieviešanā un pedagogu profesionālajā pilnveidē.
- *Piedalās izglītības iestādes pašvērtēšanas procesā (vispārējā izglītībā).*
- Ir atbildīgs par akreditācijas ziņojumā norādīto ieteikumu ieviešanu izglītības iestādē, iesniedzot IKVD ieviešanas grafiku.
- Veic izglītības iestādes vadītāja vērtēšanu ne retāk kā reizi 2 gados.
- Nosaka vienu apakškomponentu izglītības iestādes vadītāja vērtēšanai.
- Iesniedz rīcības plānu izglītības iestādes vadītāja profesionālās darbības uzlabošanai, ja vērtējums ir «pietiekami».

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes valsts dienests

Smilšu iela 7, Rīga, LV-1050

Tālr. +371 67222504, e-pasts: ikvd@ikvd.gov.lv,

www.ikvd.gov.lv

Twitter konts: @IKVD_gov_lv

Uzticības tālrunis: +371 67358075 (automātiskais atbildētājs)